

Diagnoza potrzeb
Przedszkola samorządowego w Bobrku
w zakresie organizacji zajęć dodatkowych dla dzieci, nauczycieli,
wsparcia rodziców oraz wyposażenia w nowoczesny sprzęt
i pomoce dydaktyczne.

Gmina Chełmek – gmina miejsko-wiejska – położona jest w powiecie oświęcimskim, województwie małopolskim. Gmina, według stanu na koniec pierwszego półrocza 2023 r liczyła 12 341 mieszkańców. Jednym z dwóch sołectw jest sołectwo Bobrek zamieszkałe przez 2039 mieszkańców.

Do Przedszkola w roku szkolnym 2023/2024 uczęszcza 55 dzieci, w tym:

- dziewczynki – 26 osób
- chłopcy – 29 osób

Grupa	Liczba ogółem	Liczba dziewczynek	Liczba chłopców
3,4 latki	20	11	9
4,5 latki	19	9	10
5,6 latki	16	6	10
RAZEM	55	26	29

Wsparcie w ramach osi priorytetowej VI ma koncentrować się na poprawie dostępu do wysokiej jakości edukacji, gdyż to właśnie poziom edukacji przekłada się na jakość kapitału ludzkiego na rynku pracy. Oferta edukacyjna powinna nadążać za zmianami zachodzącymi we współczesnym świecie i nie powinna być uzależniona od miejsca zamieszkania.

W celu określenia rodzajów wsparcia i przygotowania planu działań dla Przedszkola konieczne było przeprowadzenie diagnozy, oceniającej stan obecny i analizującej potrzeby.

Poniższa diagnoza wykonana została w okresie kwiecień - maj 2024 r., przez dyrektora przedszkola. Diagnoza opiera się na wynikach obserwacji pedagogicznej, uwzględnia opinie dyrektora, nauczycieli oraz rodziców, opiekunów prawnych dzieci. Niniejsza diagnoza zawiera:

- analizę potrzeb dzieci w wieku przedszkolnym,
- diagnozę stopnia przygotowania nauczycieli przedszkola do pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym,

- analizę potrzeb przedszkola, w tym dotyczącą potrzeb w zakresie zakupu pomocy dydaktycznych i sprzętu.

Podstawą diagnoz były aktualne dane, zebrane z ostatnich 12 miesięcy. Diagnoza została zatwierdzona przez organ prowadzący.

Grupy docelowe planowane do objęcia wsparciem

- a) Dzieci w wieku przedszkolnym (zgodnie z ustawą Prawo oświatowe) uczęszczające do Przedszkola w Bobrku,
- b) Nauczyciele i kadra wychowania przedszkolnego zaangażowana w Przedszkolu w Bobrku,

W naszym przedszkolu zatrudnionych jest 8 nauczycieli, w tym 7 kobiet i 1 mężczyzna.

Dla 5 nauczycieli zdiagnozowano potrzebę podniesienia kompetencji w ramach szkoleń.

Wszystkie osoby przewidziane do objęcia szkoleniami posiadają wykształcenie wyższe, a ich staż pracy kształtuje się następująco:

Staż pracy	Liczba osób	liczba kobiet
8	1	1
13	2	2
16	1	1
28	1	1

Cel diagnozy:

- zdiagnozowanie potrzeb przedszkola w zakresie dostosowania istniejących miejsc do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami,
- zdiagnozowanie potrzeb dzieci, w tym dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz dzieci z niepełnosprawnościami, prowadzących do wyrównania szans edukacyjnych,
- zdiagnozowanie potrzeb nauczycieli w zakresie poziomu umiejętności i kompetencji zawodowych potrzebnych do pracy z dziećmi, w tym z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz dziećmi z niepełnosprawnościami,
- zdiagnozowanie potrzeb przedszkola w zakresie doposażenia w niezbędne pomoce i sprzęt ICT.

Aktualna sytuacja grup docelowych oraz problemy, których rozwiązaniu ma posłużyć wsparcie.

Dla zapewnienia wszechstronnego rozwoju dziecka w przedszkolu konieczne jest podjęcie działań poprawiających codzienne funkcjonowanie placówki. Zorganizowanie dodatkowych zajęć przyczyni się do wyrównania różnic i braków oraz pozwoli rozwijać zainteresowania dzieci zdolnych. Doposażenie sal przedszkolnych w nowe pomoce edukacyjne pozwoli realizować zajęcia specjalistyczne na odpowiednim poziomie. Kursy i szkolenia nauczycieli pozwolą na zdobycie wiedzy i umiejętności z zakresu udzielanej pomocy psychologiczno – pedagogicznej i wspierania dzieci zdolnych.

W Przedszkolu Samorządowym w Bobrku występują zróżnicowane problemy rozwojowe, emocjonalno-społeczne oraz edukacyjne. U dzieci najczęściej występują:

- problemy logopedyczne, najczęściej opóźnienie w rozwoju mowy,
- problemy z nawiązywaniem prawidłowych kontaktów interpersonalnych oraz relacji społecznych,
- zahamowanie psychoruchowe (lękliwość, nieśmiałość),
- problemy w obrębie integracji sensorycznej,
- problemy związane z małą i dużą motoryką,
- problemy i niepowodzenia edukacyjne,
- problemy emocjonalne wieku przedszkolnego,
- problemy związane z koordynacją wzrokowo-ruchową, z pamięcią i koncentracją
- nadpobudliwość.

Problemy i sposób ich zniwelowania:

- **Zbyt mała ilość zajęć dodatkowych rozwijających kompetencje kluczowe dzieci.**

Przedstawione bariery uzasadniają konieczność przeprowadzenia dodatkowych niepłatnych zajęć, gdyż tylko wtedy dzieci o niskim statusie materialnym i społecznym będą mogły z nich skorzystać. Jest to szczególnie istotne, gdyż doświadczenia w pierwszym okresie edukacji wpływają na motywację do uczenia się, umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach i budują poczucie własnej wartości. Dlatego niezbędna jest realizacja zajęć rozwijających kompetencje kluczowe dzieci takich jak:

- ➔ „Zajęcia matematyczno-przyrodnicze” – (4dz, 4ch)
- ➔ „Zajęcia naukowo-techniczne” – (4dz, 4ch)
- ➔ „Zajęcia rozwijające kompetencje cyfrowe” – (4dz, 4ch)

- **Niedostateczna ilość zajęć dodatkowych rozwijających kompetencje antydyskryminacyjne**

Współczesny przedszkolak funkcjonuje w dynamicznym otoczeniu, stąd przedszkole powinno stać się miejscem, w którym otrzyma on wszechstronne wsparcie. Dlatego konieczne jest zapewnienie dzieciom takich zajęć, które będą sprzyjały rozwojowi nawyków i zachowań prowadzących kształtowania wśród dzieci postaw tolerancji, zrozumienia i właściwych stosunków międzyludzkich oraz postaw odpowiedzialności za swoje działania.

Mając powyższe na uwadze niezbędna jest organizacja dodatkowych zajęć:

- ➔ z zakresu kształtowania postaw związanych z przeciwdziałaniem przemocy, dyskryminacji, nierównościom –(22dz, 28ch)
- ➔ Dodatkowo zidentyfikowano potrzebę organizacji zajęć z zakresu pierwszej pomocy – (22dz, 28ch)

- **Mała ilość zajęć dodatkowych dla dzieci wyrównujących deficyty i odpowiadających na specjalne potrzeby rozwojowe**

Liczba dzieci z różnego rodzaju zaburzeniami rośnie z roku na rok. Do najczęstszych zalicza się w naszym przedszkolu:

- ✓ problemy logopedyczne, najczęściej opóźnienie w rozwoju mowy,
- ✓ problemy z nawiązywaniem prawidłowych kontaktów interpersonalnych oraz relacji społecznych,
- ✓ zahamowanie psychoruchowe (lękliwość, nieśmiałość),
- ✓ problemy w obrębie integracji sensorycznej,
- ✓ problemy związane z małą i dużą motoryką,
- ✓ problemy i niepowodzenia edukacyjne,
- ✓ problemy emocjonalne wieku przedszkolnego,
- ✓ problemy związane z koordynacją wzrokowo-ruchową, z pamięcią i koncentracją
- ✓ nadpobudliwość.

W związku z tym konieczne jest zorganizowanie zajęć w poniższym zakresie:

- ➔ zajęcia logopedyczne – (2dz, 2ch)
- ➔ zajęcia terapii wyrównawczej – (4dz, 4ch)
- ➔ zajęcia z rytmiki (8dz, 8ch)

- **Niedostateczne kompetencje nauczycieli z zakresu rozwoju kompetencji dzieci.**

Nauczycielki potrzebują szkoleń rozwijających ich wiedzę o metodach kształtowania właściwych postaw/umiejętności i kompetencji dzieci oraz z zakresu pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym, w tym z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi - indywidualizacja nauczania.

Nauczycielki chętnie pogłębiają swoją wiedzę, umiejętności i podnoszą kwalifikacje. Jednak dostępne na rynku szkolenia nie zawsze są dostosowane do ich potrzeb. Często opłaty za szkolenia są tak wysokie, że nauczycieli nie stać, aby prywatnie w nich uczestniczyć.

Nauczyciele potrzebują szkoleń w miejscu zamieszkania, pracy lub w pobliżu bez konieczności dojeżdżania do innych miejscowości. Dlatego niezbędne jest, aby zapewnić im wsparcie w postaci następujących szkoleń;

➔ Diagnoza i identyfikacja potencjalnych problemów rozwojowych na wczesnym etapie (5 K)

➔ Pedagogika małego dziecka (5K)

➔ Diagnostyka psychologiczno-pedagogiczna – (5K)

➔ Szkolenie z zakresu robotyki i programowania – (1K)

➔ Szkolenie w zakresie terapii logopedycznej – (1K)

➔ Jak sobie radzić z dziecięcą złością i agresją – (5K)

➔ Dziecko z SPE w przedszkolu – (5K)

- **Ograniczenia finansowe, brak środków finansowych Gminy na zapewnienie odpowiedniej ilości zajęć dodatkowych.**

Gmina nie dysponuje wystarczającymi środkami aby zapewnić zajęcia dodatkowe dla wszystkich chętnych dzieci – zgodnie z ich zainteresowaniami i talentami. Rodzice przedszkolaków to osoby o zróżnicowanym statusie społecznym od środowisk zamożnych do zagrożonych patologią. Rodziny te nie są w stanie finansować dodatkowych zajęć prywatnych dla swoich dzieci. Natomiast rodzice zaangażowani zawodowo, często (ze względu na brak czasu lub dojazdu do pracy) nie inwestują w rozwój pociech poza przedszkolem.

- **Niedostateczna ilość pomocy dydaktycznych i sprzętu TIK.**

Problemem jest także często stare i wysłużone wyposażenie oraz brak środków finansowych przedszkola na zakup pomocy dydaktycznych. Przeprowadzona inwentaryzacja pokazuje, że posiadane w przedszkolu wyposażenie i sprzęt są niewystarczające.

Wyposażenie w przedszkolu jest często przestarzałe i zdekompletowane. Brakuje pomocy do rozwijania talentów dzieci oraz prowadzenia wskazanych zajęć. W związku z tym zaplanowano zakup:

1. Szafa na pomoce dydaktyczne
2. Monitor interaktywny 65"
3. Zakup tonerów do drukarek
4. Pakiet programów edukacyjnych logopedycznych (logopedia pro)
5. Akcesoria do zajęć z rytmiki
6. Modernizację placów zabaw – zakup nowych urządzeń

Przedstawione powyżej problemy potwierdzają konieczność zorganizowania dodatkowych zajęć dla dzieci, szkoleń dla nauczycieli oraz zakupu pomocy dydaktycznych i wyposażenia.

Działania te przyczynią się do:

- o podniesienia jakości edukacji przedszkolnej,
- o wyrównywania dostępu do edukacji szczególnie na obszarach wiejskich i małych miasteczek,
- o poprawy dostępności dla wszystkich dzieci z uwzględnieniem zróżnicowania ich potrzeb edukacyjnych i rozwojowych.

Wnioski

Zakłada się zgodnie z prognozą, że w latach objętych projektem tj. w roku szkolnym 2025/2026 oraz 2026/2027 ilość dzieci w naszym Przedszkolu będzie kształtować się następująco:

2025/2026

Grupa	Liczba ogółem	Liczba dziewczynek	Liczba chłopców
3 latki	20	9	11
4,5 latki	23	11	12
6 latki	18	9	9
RAZEM	61	29	32

2026/2027

Grupa	Liczba ogółem	Liczba dziewczynek	Liczba chłopców
3 latki	10	3	7
4 latki	20	9	11
5,6 latki	23	11	12
RAZEM	53	23	30

Dane dotyczące prognozy opracowano na podstawie danych przedszkola oraz statystyk Urzędu Stanu Cywilnego w Chełmku.

Przeprowadzone badania i analizy pozwoliły

- określić liczbę dzieci potrzebujących wsparcia na 50 osób.
- oraz zdiagnozować i wyłonić grupy przedszkolaków najbardziej potrzebujących wsparcia.

Podsumowanie

Z analizy ankiet wynika, iż w celu wzmocnienia potencjału edukacyjnego i zapewnienia dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej, potrzebne jest wsparcie z zewnątrz.

W swoich programach nauczyciele uwzględniają różne działania o charakterze wychowawczym, niestety brak środków finansowych jest główną przeszkodą w realizacji zajęć dodatkowych uwzględniających specjalne potrzeby edukacyjne dzieci.

Wsparcie powinno dotyczyć organizacji zajęć dodatkowych dla poszczególnych grup dzieci, zarówno tych, u których zdiagnozowano problemy (zajęcia wyrównujące deficyty), jak i dzieci zdolnych (zajęcia rozwijające), które ze względu na trudności dojazdowe do większych ośrodków miejskich, czy też sytuację rodzinną (problemy finansowe) nie mają możliwości na rozwój swoich zainteresowań.

Dzięki zajęciom wyrównującym deficyty dzieci mające problemy i zdiagnozowane bariery utrudniające naukę, będą mogły przezwyciężyć trudności i ograniczenia. Bez tych dodatkowych zajęć dzieci będą mieć zaległości, ale także narastać będzie u nich ogólne zniechęcenie do dalszej edukacji i zdobywania wiedzy. Dzieci z trudnościami w koncentracji uwagi czy brakiem umiejętności funkcjonowania w grupie rówieśniczej, nauczą się, jak też nie czuć się odrzuconymi przez rówieśników, dzięki czemu wzrośnie ich poczucie własnej wartości i pewności siebie.

Również dzieci uzdolnione powinny uzyskać wsparcie, w postaci dodatkowych zajęć i mieć możliwość na rozwijanie swoich zainteresowań w przedszkolu, w którym na co dzień się uczą. Należy również rozważyć zakup pomocy dydaktycznych, zgodny z potrzebami wskazanymi przez przedszkole, gdyż w większości ich jakość (przestarzały sprzęt) oraz ilość jest niewystarczająca.

Zwiększenie kompetencji zawodowych nauczycieli, jak też zakup sprzętu i nowoczesnych pomocy dydaktycznych to inwestycje, które podniosą jakość edukacji przedszkolnej w gminie Chełmek, pozwolą zniwelować różnice pomiędzy dziećmi z terenów wiejskich i małych miast, a tymi z dużych miast, zapewniając wszystkim dostęp do kształcenia na jednakowym, wysokim poziomie.

Źródła:

1. Ankiety
2. Inwentaryzacje posiadanego wyposażenia
3. Dane z Głównego Urzędu Statystycznego
4. Raport o stanie gminy Chełmek w roku 2022
5. Strategia Rozwoju Gminy Chełmek do 2030 roku
6. Program Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021 - 2027

Data sporządzenia: 20.05.2024 r.

Diagnozę sporządził:

DYREKTOR
Samorządowego Zespołu Szkół
im. Kardynała Adama Siewiana Sapiehy
w Bobku
mgr Radosław Gąska